

Ipari emlékek az aquincumi katonaváros délnyugati részén

(Bp. II. ker., Bécsi út 12.–Ürömi út 11.)

A budaújlaki revitalizációs programhoz kapcsolódóan a Bécsi út–Ürömi út találkozásánál a hegyoldali saroktelken volt lehetőségünk régészeti feladatok ellátására. A területen 1996. július 29–november 29. közötti időszakban végeztük el az építkezést megelőző kutatást. A tervezett mélygarázs megépülését figyelembe véve a telek teljes régészeti feltárására törekedtünk, mely a korábban feltételezettnél nagyobb szintkülönbség, a történelmi idők jelentősen eltérő domborzati viszonyai miatt teljes mértékben nem valósulhatott meg. A régészeti munkák során statikai okokból ki kellett hagynunk a terület északi sávját is.

Budaújlak történelmi topográfiáját illetően korábbi ismereteinkhez (FACSÁDY A., Aquincumi füzetek 2. 15–16.) képest új eredményeket hozott az idei feltárás. A telek nyugati, az Ürömi utca–Cserfa utca által határolt részén római kori iparnegyed maradványára bukkantunk, melyet a Kr. u. 3. század végén – 4. században használhattak. Az iparnegyed északi és keleti határát találtuk meg, a telep többi része a telket határoló

Industrial monuments in the southwestern section of the Military town

(Budapest District II, 12 Bécsi Street–11 Ürömi Street)

Archaeological work was carried out on the hillside corner at the crossing of Bécsi and Ürömi Streets within the framework of the Budaújlak revitalization program. Research preceding construction work took place between July 29 and November 29. Since an underground parking facility was planned at the lot, full scale excavations were planned at this site. This aim, however, could not be entirely fulfilled because the historical topography of the area had been more different than predicted from today's levels. In order to secure the static structure of excavations, the northern band of the research area had to be left intact as well.

This year's excavations contributed new information on what had been previously known of the historical topography of Budaújlak (A. FACSÁDY, Aquincumi füzetek 2. 15–16). Remains of a Roman Period industrial area came to light in the western section of this lot bordered by Üröm and Cserfa Streets. It may have been used at the end of the AD 3rd and 4th centuries. The northern and eastern

utcák alatt, feltárási területünkől délnyugatra húzódhat. A részben földbe mélyített, a – cölöpnymok alapján – félig fedett munkagödrök, agyaggyerő – és hulladékgyűjtő mellett két, meglepően épen megőrződött tégláégető kemencét bontottunk ki. Ezek egyike részben az ásatási terület határa alá húzódott, így nagyrészt csak metszetben figyelhetjük meg. Északi oldala téglából rakott, rostélyos ép, (1. kép) tapasztását többször megújították. Szájnyílását nem találtuk meg, alépítményének szerkezete alapján valószínűleg délről fűthették. A teljes terjedelmében a telekhatáron belül előkerült, 2. számú kemence téglalap alakú, északi része

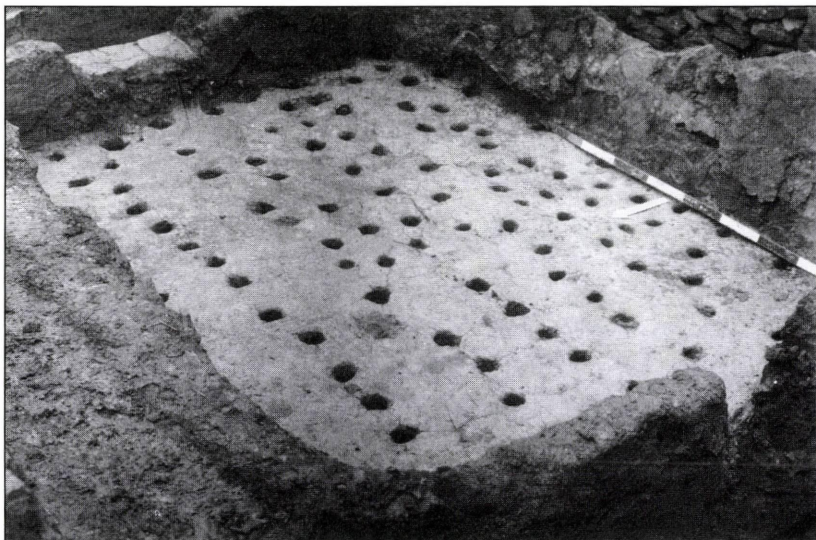
edges of this industrial area were picked up by the excavations. The remainder must lie beneath neighboring streets running southwest of the excavated surface. Two surprisingly well-preserved brick firing kilns were recovered in addition to partially covered semi-subterranean working pits (with post holes), as well as a clay extraction and refuse pit. One of the kilns extended beyond the edge of the investigated area, thus only its section could be studied. Its northern side was made from brick, the grid is intact (Figure 1). The plastering of this kiln was renewed several times. The mouth could not be located. On the basis of

1 kép

a hegyoldal talajába vágott, tapasztott. Tüzelőterének előreugró nyílása a déli, hosszanti oldalon, míg a kiégetésre szánt téglák behelyezésére szolgáló, megépített szája a keleti oldalon volt, előtte félig fedett munkagödör. Rostélya teljes épségben maradt ránk (2. kép), falának belső tapasztását többször megújították (3. kép). Belső mérete 3,20 x 2,40 m, külső mérete a szájnnyílás nélkül 3,60 x kb. 3 m. A kemencéből és könyéküköről a nagy mennyiségű téglatöredéken kívül rontott és túlégett darabok is előkerültek, bélyeggel ellátott töredéket azonban nem találtunk. A későbbi korokban a felhalmozott törmelékkal egyenlítették

substructures it seems likely that the kiln was heated from the south. Kiln No. 2 which entirely fell within the excavated area was oblong in shape. Its plastered northern section was cut into the soil of the hillside. The firing hole's protruding opening is located on the long, southern side, while the unfired bricks could be placed into the kiln through the mouth built on its eastern side. A covered working pit was located in front of this latter opening. The grid was completely preserved (Figure 2) and the wall's inner plastering had been renewed several times (Figure 3). The kiln's internal measurements were 3.2 by 2.4 m. The external

2. kép

3. kép

ki a területen a természetes és mesterséges szintkülönbségeket.

Az iparteleptől távolabb, a telek keleti részén észak–déli irányú út alapozását tártuk fel.

Munkánk során az eredeti talajrétegek megfigyelése nyomán kirajzolódott a római kor maitól eltérő felszíni-domborzati viszonya, a korabeli felszín jelentős szintkülönbségei.

R. Facsády Annamária

dimensions are 3.6 and ca. 3 m respectively (without the aforementioned protruding opening). In addition to the quantities of brick fragments found in and around the kilns, defective and over-fired specimens were discovered as well. No stamped bricks came to light, however. This rubble was used subsequently to level natural and artificial differences in the topography of the ground's surface.

The foundations of a north to south road were recovered farther off from the industrial area, in the lot's eastern section.

Observations in soil stratigraphy made during the course of field work helped in the reconstruction of the Roman Period topography which was different from that of today. The Roman Period surface was significantly more uneven.

Annamária R. Facsády